

SZEGEDI ÍTÉLŐTÁBLA
Pf.III.20.377/2011/10. szám

A Szegedi Ítéltábla dr. Újvári Zsolt ügyvéd által képviselt **felperes neve (címe)** felperesnek - **jogtanácsos neve (címe)** által képviselt **alperes neve (címe)** alperes ellen kártérítés megfizetése iránt indított perében a Bács-Kiskun Megyei Bíróság (jelenleg Kecskeméti Törvényszék) 2011. április 8. napján kelt 10.a.P.20.740/2009/59. számú ítélete ellen az alperes által 60. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán lefolytatott másodfokú eljárásban meghozta a következő

Í T É L E T E T :

Az elsőfokú bíróság ítéletét **részben megváltoztatja**, az alperesi marasztalás összegét 20.343.600 (Húszmillió-háromszáznegyvenháromezer-hatszáz) Ft-ra és annak az elsőfokú ítéletben írt időponttól kezdődően az ott írt mértékű és tartamú kamatára **leszállítja**.

Az alperest perköltség megfizetésére kötelező ítéleti rendelkezést **mellőzi**, és megállapítja, hogy mindegyik fél maga viseli a saját költségét.

Az állam terhén maradó feljegyzett illeték összegét 499.200 (Négyszázkilencvenkilencezer-kettőszáz) Ft-ra **leszállítja** és kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az államnak külön felhívásra 460.800 (Négyszázhatvanezer-nyolcszáz) Ft le nem rótt eljárási illetéket.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét **helybenhagyja**.

Megállapítja, hogy mindegyik fél maga viseli a saját másodfokú eljárási költségét.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az államnak külön felhívásra 432.000 (Négyszázharminckettőezer) Ft le nem rótt fellebbezési eljárási illetéket, míg 468.000 (Négyszázhatvannyolcezer) Ft le nem rótt fellebbezési eljárási illeték az állam terhén marad.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

INDOKOLÁS:

A cégjegyzékbe 1995. október hó 3. napján bejegyzett felperesi kft. - korábbi elnevezéssel **(G. Kft.)** - 2006. évig elsősorban szesz- és szeszesisital gyártással és kereskedelemmel foglalkozott. A felperes jövedéki engedéllyel rendelkező **(helység 1 neve)**, **(cím 1)** számú székhelyén - amely egyben a cégjegyzékbe bejegyzett egyetlen telephelye is - a **(helység 1 neve)**i Vámhivatal munkatársai a Vám- és Pénzügyőrség Bács-Kiskun Megyei Nyomozó Hivatal munkatársaival közösen 1997. június 16-tól 17. napjáig eljárási cselekményeket végeztek, melynek során a székhelyen készletellenőrzés történt, figyelemmel arra, hogy a kft. ügyvezetői ellen adócsalás büntettének elkövetése miatt indult büntetőeljárás keretében, illetve azzal összefüggésben 1997. június 16. napján a felperesi társasághoz köthető, jövedéki engedéllyel nem rendelkező **(helység 1 neve)**, **(cím 2)** szám alatti ingatlanban nagy mennyiségű szeszesisital zárjegyet foglaltak le. Az eljárási cselekmény alkalmával a felperesi kft. adminisztratív feladatait ellátó közreműködője, **(személy neve)** volt jelen, ő nyomtatta ki a **(cím 1)** számú székhelyen tárolt készletre vonatkozó adatokat. Az eljárási cselekmény alkalmával az alperes részéről eljáró személyek az ellenőrzést követően a **(helység 1 neve)**, **(cím 1)** számú ingatlant lepecsételték, lezárták, a kulcsokat magukkal vitték, és megtiltották a továbbiakban az ingatlanba történő belépést. A **(helység 1 neve)**, **(cím 1)** számú ingatlanon foganatosított 1997. június 16-17-i cselekményekről a felperes semmiféle írásos dokumentumot, jegyzőkönyvet nem kapott.

1997-ben a felperesi kft. gazdálkodási tevékenysége gyakorlásához használta a **(helység 2 neve, cím 3)** valamint a **(helység 3 neve, cím 4)** szám alatti ingatlant is. A hatósági ellenőrzés kiterjedt ezen ingatlanokra is.

A felperesi kft. ügyvezetőit, **(ügyvezető 1 neve)**-t, valamint **(ügyvezető 2 neve)**-t 1997. június 21. napján őrizetbe vették, majd 1997. június 24. napjától 1997. szeptember 20. napjáig előzetes letartóztatásban voltak.

A felperes ügyvezetői az alpereshez és más hatóságokhoz írott panaszbeadványaikban több ízben kifogásolták **(helység 1 neve)**, **(cím 1)** számú ingatlanon az őrzés körülményeit, kérték az alperestől intézkedés megtételét.

A **(helység 1 neve)**, **(cím 1)** szám alatti ingatlanba ismeretlen tettesek több alkalommal betörtek, és onnan különféle ingóságokat tulajdonítottak el. A **(helység 1 neve)**-i Rendőrkapitányság 135/98. bü. számú nyomozást megszüntető határozata szerint a **(helység 1 neve)**, **(cím 1)** szám alatti telephelyen 1997. augusztus 22-i éjszakán betörés történt - ablakbetöréses módszerrel -, és körülbelül 5.000 Ft értékben tulajdonítottak el palackozott szeszesisitalt.

A Vám- és Pénzügyőrség Bács-Kiskun Megyei Nyomozó Hivatala 1997. szeptember 9. napján határozatot hozott a felperesi kft. telephelyein lévő, tulajdonát képező szeszesisital készlet zár alá vételéről. A határozatot bírósági végrehajtók hajtották végre. **(végrehajtó neve)** bírósági végrehajtó 1997. szeptember 16. napján a **(helység 1 neve)**,

(**cím 1**) szám alatti ingatlanban lévő teljes készletet, így a palackozott szeszesital-finomszeszt 15.000.000 Ft becsértékben, 1 db elektromos targoncát 200.000 Ft becsértékben, komplett palackozó gépsort 3.000.000 Ft becsértékben zár alá vette, cselekményéről Vh. 538/97 szám alatt foglalási jegyzőkönyvet vett fel. A cselekménynél az adós részéről képviselő, megbízott, hozzátartozó nem volt jelen. A végrehajtó a végrehajtási cselekmény helyszínének kulcsait a **(helység 1 neve)**-i Vámhivatal illetékeseitől szerezte be, az eljárási cselekmény foganatosítását követően az ingatlant ismételten lezárta, a kulcsokat a vámhivatalnak visszaadta.

A **(helység 2 neve, cím 3)**. szám alatti ingatlanban 800.000 Ft értékű szeszesital zár alá vételére 1997. szeptember 18. napján került sor. Az alperes intézkedésére 1998. január 13. napján a raktárkészlet áttárolásra került a felperes székhelyére. A **(helység 1 neve)**-i Vámhivatal által 1998. január 13. napján felvett jegyzőkönyv szerint „az üzemet (székhelyet) hatósági tanú jelenlétében az eljáró pénzügyőrök nyitották ki, majd ugyanígy zárták vissza”.

A **(helység 1 neve)**-i Vámhivatal által tartott ellenőrzés 1998. január 30. napján megállapította, hogy az 1997. június 17-én megállapított készlethez képest 670 liter hiány mutatkozik.

1998. április 17. napján - a **(helység 3 neve)**-i Vámhivatal megkeresésére - a **(helység 1 neve)**, **(cím 1)** szám alatti telephelyre betárolták a felperesi kft. **(helység 3 neve)**-i nagykereskedésének italkészletét. Az ekkor felvett jegyzőkönyv szerint a telephely a vámhivatal megőrzésében volt.

1998. december 4. napján a felperesi kft. telephelyéről a **(helység 1 neve)**-i Vámhivatal raktárába szállítottak 3 db pálinkatároló tartályt a biztonságos őrzés megoldása érdekében. A **(helység 1 neve)**, **(cím 1)** szám alatti telephelyen lévő árukészletet 1999. február 1. és február 2. napján - az alperes intézkedésére - átszállították a **(F. Kft.) (helység 4 neve, cím 5)** szám alatti telephelyére, ahol az őrzést a **(F. Kft.)** látta el.

A **(helység 1 neve)**-i Városi Bíróság a 4.B.104/2003/7. számú ítéletében a **(helység 1 neve)**, **(cím 1)** szám alatti ingatlanon 15.000.000 Ft összértékben zár alá vett palackozott, valamint lédig italok, finomszesz és borpárlatok zár alá vételét megszüntette. Ugyancsak megszüntette 1 db Balcancar elektromos akkumulátoros emelőtargonca és 1 db töltőpalackozó modell zár alá vételét is. A **(helység 1 neve)**-i Városi Bíróság a 2004. április 13. napján kelt 4.B.104/2003/17. számú végzésével a **(G. Kft.)** tulajdonát képező **(helység 2 neve, cím 3)** **(helység 3 neve, cím 4)** és **(helység 5 neve, cím 6)** szám alatti telephelyeken, illetve raktárakban talált különböző fajtájú és kiszerelésű szeszesitalokra elrendelt bünyügyi zárlatot megszüntette. A Bács-Kiskun Megyei Bíróság Végrehajtó Irodája rendelkezett a lefoglalt ingóságok zár alá vétele alól feloldásáról, illetve a foglalás feloldásáról, azonban e termékek nem voltak kiadhatók a felperes részére, mert a kft. ez idő szerint nem rendelkezett a jövedéki termékek birtoklására érvényes adóraktári engedéllyel.

2004. augusztus 30. napján a felperesi kft. ügyvezetője nem vette át a foglalás alól feloldott szeszesitalokat, a mennyiségi és minőségi eltérések miatt. E termékek végül 2004. december 2. napján az APEH Bács-Kiskun Megyei Igazgatósága által kerültek lefoglalásra a felperesi kft. elleni végrehajtási ügyben 492.480 Ft értékben. Az árverési értékesítésből 189.120 Ft folyt be.

A felperes által az alperessel szemben kezdeményezett kártérítési perben a Bács-Kiskun Megyei Bíróság a 2010. június 23. napján kelt 10.a.P.20.740/2009/44. számú közbenső ítéletével megállapította az alperes felperessel szemben fennálló kártérítő felelősségét. A fellebbezés folytán eljáró Szegedi Ítéltábla a 2011. január 11. napján kelt Pf.III.20.580/2010/8. számú közbenső ítéletével pontosítással és újraszövegezéssel hagyta helyben az elsőfokú bíróság közbenső ítéletét és megállapította, hogy az alperes felel a **(helység 1 neve)**, **(cím 1)** számú ingatlanban az alperes jogelődje által foganatosított, illetve elrendelt 1997. június 16-17-i kényszerintézkedéssel összefüggésben felmerült, felperes jogelődjének tulajdonát képező **(helység 1 neve)**, **(cím 1)** számú ingatlanban tárolt, illetve utóbb hatósági közreműködéssel ideszállított árukészletben, ingóságokban okozott károkért. A felülvizsgálati kérelem folytán eljáró Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága a 2011. október 5. napján kelt Pfv.IV.20.887/2011/4. számú közbenső ítéletével a jogerős közbenső ítéletet hatályában fenntartotta.

A felperes a közbenső ítélet meghozatalát követően módosított keresetében 38.975.461 Ft kártérítés és ezen összeg után 2004. május 28. napjától a kifizetés napjáig a Ptk. 301/A. § szerinti késedelmi kamat, valamint perköltség megfizetésére kérte kötelezni az alperest. Arra hivatkozott, hogy a Bács-Kiskun Megyei Bíróság Végrehajtó Irodája 2004. május 28. napján elrendelte a bűnügyi zárlat megszüntetését, azonban a termékek sem mennyiségileg, sem minőségileg nem voltak azonosak az 1997. szeptemberében zár alá vett termékekkel. A jövedéki termékek 17.636.000 Ft-ot tettek ki. A 8/2004. (III. 10.) PM rendelet 123. §-ának alkalmazásával a jövedéki termék foglalás időtartama alatt számított 18.631.581 Ft kamatával növelt értéke 36.267.941 Ft, melyhez hozzáadandó 3.200.000 Ft értékben az egyéb eszközök együttes értéke, ugyanakkor levonandó 492.400 Ft értékben az APEH végrehajtási eljárásban lefoglalt dolgok értéke.

Az alperes a kereset elutasítását és a felperes perköltségben történő marasztalását kérte. A **(helység 1 neve)**-i telephelyen tárolt jövedéki termékek összecszerúségét, valamint a késedelmi kamat kezdő időpontját nem vitatta, azonban a lefoglalt eszközök közül a töltő palackozó gép 3.000.000 Ft-os és a targonca 200.000 Ft-os értékét nem ismerte el. Hivatkozott arra, hogy e dolgokat az APEH a maga végrehajtási eljárása keretében szállította el, illetve foglalta le. Előadta, hogy a felperes nem tett eleget a kárenyhítési kötelezettségének, amikor a **(helység 3 neve)**-i telephelyről maga kérte termékeinek **(helység 1 neve)**-i telephelyre történő átszállítását annak ellenére, hogy álláspontja szerint a telephely őrzése nem megoldott. Az alperest őrzési kötelezettség nem terhelte, az adós felperes volt köteles gondoskodni a zár alá vett dolgok megőrzéséről. Hivatkozott arra is, hogy a felperes a lefoglalás alól feloldott termékeket nem kívánta átvenni, holott a felperes akkor járt volna el helyesen, ha átveszi az árut, és ekkor történhetett volna tételes elszámolás és azt összevetve a

tényleges lefoglalási adatokkal megállapítható lett volna a mennyiségi eltérés. A minőségi eltérés miatt - tekintettel a büntetőeljárás elhúzódására - a hatóságokat felelősség nem terhelheti.

Az elsőfokú bíróság a jogerős közbenső ítélet meghozatalát követően összecszerűségében is megalapozottnak ítélte a felperes keresetét és 59. számú ítéletében kötelezte az alperest 30 napos teljesítési határidő alatt 38.975.461 Ft és ezen összeg után 2004. május 28. napjától a kifizetés napjáig a mindenkori naptári félétet megelőző utolsó napon érvényes jegybanki alapkamatnak megfelelő mértékű késedelmi kamat, valamint 1.700.000 Ft perköltség megfizetésére. Megállapította továbbá, hogy 900.000 Ft feljegyzett eljárási illeték az állam terhén marad. Rámutatott arra, hogy a lefoglalt jövedéki termékek értéke okiratokkal igazolt, egyebekben azt az alperes nem is vitatta. A felperes alappal hivatkozott a 8/2004. (III. 10.) PM rendelet jelen ügyben irányadó 2004. május 28. napján hatályos 123. §-ára, amely a kereseti kérelem jövedéki termékekkel kapcsolatos kártérítés iránti igényét teljes körűen megalapozza. A **(helység 3 neve)**-i telephelyen tárolt jövedéki termékek tekintetében nem fogadta el azt az alperesi védekezést, hogy a felperes kérésére került sor e termékek **(helység 1 neve)**-i telephelyre történő szállítására. Miután csak a **(helység 1 neve)**-i telephely rendelkezett jövedéki engedéllyel, így a hatályos jogszabályi előírások szerint a lefoglalt jövedéki termékek csak ide voltak szállíthatók. Megjegyezte, hogy a foglalás helyszínétől függetlenül terhelte az alperest az őrzési kötelezettség az irányadó anyagi és eljárásjogi szabályok alapján. Az alperes által vitatott egyéb ingóságok tekintetében megállapította, hogy az APEH végrehajtás keretében 1.000.000 Ft értékben lefoglalt címkéző gép (ETIGIETATRIACE) illetve 40.000 Ft értékben lefoglalt 4100 db zsebpalack nem azonosak az alperes által történt intézkedés nyomán lefoglalt 1997. szeptember 16-i foglalási jegyzőkönyvben feltüntetett 200.000 Ft értékű elektromos emelőtargoncával és a 3.000.000 Ft értékben lefoglalt VV5N modellszámú töltőpalackozó géppel. Miután az APEH végrehajtás az alperesi intézkedésre lefoglalt ingóságokat nem érintette, nem érinthette, így e két konkrét ingóság vonatkozásában is az alperest terhelte az őrzési, majd elszámolási kötelezettség. Minderre tekintettel a kereseti kérelemben írt elszámolást elfogadva a kereseti kérelem szerinti összecszerűségben marasztalta az alperest. Nem fogadta el ugyanakkor az alperes jegybanki alapkamat 7 %-kal növelt összegének megfelelő mértékű késedelmi kamattal történő helytállásra kötelezését, figyelemmel arra, hogy az alperes nem gazdálkodó szervezetként, hanem közhatalmi funkciója során eljárva költségvetési szervként felel a tevékenysége során okozott kárért.

Az elsőfokú ítélettel szemben az alperes terjesztett elő fellebbezést, melyben elsődlegesen kérte az indokolási kötelezettség megsértése miatt az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését. Másodlagosan az elsőfokú ítélet megváltoztatását, az alperesi marasztalási összeg leszállítását kérte. Arra hivatkozott, hogy az elsőfokú bíróság a tényállást nem tárta fel kellő mértékben, az ítélet nem tartalmazza, hogy az APEH által a felperes telephelyéről elvitt palackozó-gépsor, targonca, címkéző-gép és a per tárgyát képező eszközök milyen oknál fogva nem azonosak. Vitatta az

elsőfokú ítélet azon megállapítását, hogy az alperes a termékek értékét nem vitatta. E körben arra hivatkozott, hogy a bíróság a tényállás tisztázása nélkül hozott ítéletet, így az

alperesnek lehetősége sem volt az érték vitatására. Kifogásolta, hogy az alperes a felülvizsgálati kérelem előterjesztése kapcsán előterjesztett eljárás felfüggesztése iránti kérelmének elbírálásáról tájékoztatást nem kapott. Nem értett egyet azzal az elsőfokú bírósági állásponttal, hogy a **(helység 3 neve)**-i telephely megszűnését követően a felperesnek az ott lévő terméket csak jövedéki raktárba lehetett szállítania. E körben kiemelte, hogy a felperes maga kérte a **(helység 3 neve)**-i telephelyről a **(helység 1 neve)**-i telephelyre történő áruszállítást annak ellenére, hogy tudta a telephely kerítése nem megfelelő, a telephely őrzése nem megoldott. Összegezve álláspontját rámutatott arra, hogy a bíróság a kártérítés összegének meghatározása során a tényállást nem tárta fel körültekintően, nem vette figyelembe a felperes közrehatását a kár bekövetkezésében, így jogszabálysértően állapította meg a kártérítés összegét. Fellebbezése pontosításában összecszerűségében is vitatta az elektromos targoncát 200.000 Ft értékben, a palackozógépsort 3.000.000 Ft értékben, a **(helység 3 neve)**-i telephelyen zár alá vett jövedéki termékeket 1.836.000 Ft értékben a fellebbezésben írt indokok alapján. Az egyéb jövedéki termékek összecszerűségét - a felperes által alkalmazott 492.480 Ft-os érték leszámítása mellett - 15.307.520 Ft-ban nem vitatta. Erre tekintettel az elsőfokú ítélet megváltoztatását annyiban kérte, hogy a másodfokú bíróság az alperes által nem vitatott 15.307.520 Ft és járulékai erejéig szállítsa le az alperes marasztalását.

A felperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítéletének helyes indokai alapján történő helybenhagyását kérte. Rámutatott arra, hogy az alperes fellebbezési tényállításai nem felelnek meg a valóságnak. Azt az elsőfokú eljárás során csatolt jegyzőkönyvek tanúsítják, hogy az APEH olyan címkéző-gépet foglalt le, ami a bünygyi zárlattal nem volt érintve. Ennek következtében az APEH a targoncát és palackozó-gépet nem vitte el és nem is értékesítette. A bünygyi zárlattal érintett palackozó-gép és targonca a zárlat időpontjában még a felperes tulajdonában volt, melyet hitelesen tanúsít a bünygyi zárlat alkalmával felvett jegyzőkönyv. Az eszközök értékét pedig a végrehajtó becsülte meg. A **(G. Kft.)** állóeszköz nyilvántartásából egyértelmű, hogy a bünygyi zárlattal érintett lefoglalt palackozó-gép egy részét képezi az ENOS 2000 típusú címkéző-gép, amely nem azonos az APEH által lefoglalt ETICHETTATRIGE típusú címkéző-géppel. Így az elsőfokú eljárás során a címkéző-gépek kérdése egyértelműen tisztázódott. 2004. évben, amikor az alperes vissza akarta adni a jövedéki termékeket, a jegyzőkönyvben szerepel, hogy a palackozó-gép és a targonca átadásáról szó sem esett ebben az időpontban, a jegyzőkönyv 2. oldal utolsó mondata tartalmazza ezt a kifogást azzal a megjelöléssel, hogy a kérdéses targonca, illetve töltőpalackozó-gépsor nem volt megtalálható. Az alperes fellebbezésében nem értett egyet az elsőfokú bíróság megállapításával, mely szerint a termékek értékét az alperes nem vitatta, ugyanakkor a 2010. június 14-i észrevételének 4. oldal első bekezdése szó szerint tartalmazza, hogy a bünygyi zárlat alá helyezett alkohol termékeknek a bírósági végrehajtó által megbecsült értékét az alperes nem vitatja. A későbbiek során csak a 15.800.000 Ft-ot említi az alperes. A **(helység 3 neve)**-i raktárkészlet kiszámítása viszont a vámhivatal által a lefoglaláskor rögzített árakon történt és ezért a végrehajtási érték nincs feltüntetve. Az alperes a bíróság 2011. április 8. napján

fenntartja a korábban az összecszerűség tekintetében tett nyilatkozatait. A **(helység 3 neve)**-i raktárkészlet átszállítása azért vált szükségessé, mert bérleti díj fizetés nem történt és a termékek raktározására a továbbiakban ott nem volt lehetőség. A termékek raktározása a jövedéki termékekre vonatkozó 1997. évi CIII. törvény értelmében csak jövedéki raktárban történhet. Jegyzőkönyv bizonyítja, hogy a szeszesitalok betárolása előtt és azt követően a **(helység 1 neve)**-i Vámhivatalnál kellett jelentkezni a termékekkel, és a **(helység 1 neve)**, **(cím 1)** szám alá engedélyezték a beszállítást. Az átszállítás engedélyezésekor a vámhivatal kijelölhetett volna más adóraktárt is a termékek betárolására, erre azonban a felperesnek nem volt lehetősége.

A fellebbezés **részben alapos.**

A másodfokú bíróság álláspontja szerint az elsőfokú bíróság részéről olyan lényeges eljárási szabálysértés nem történt, ami az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését és az elsőfokú eljárás megismétlését tenné szükségessé. Az elsőfokú ítélet a döntéséhez szükséges mértékben eleget tett indokolási kötelezettségének, így a Pp. 221. § /1/ bekezdésének sérelme nem állapítható meg. Az alperes az 55. sorszám alatti előkészítő iratában - az általa 56. sorszám alatt előterjesztett felülvizsgálati kérelemre tekintettel - kérte a Pp. 152. § /2/ bekezdése alapján az eljárás felfüggesztését. A kérelmet alakszerű határozattal az elsőfokú bíróság ugyan nem bírálta el, de a 2011. április 8. napján megtartott tárgyaláson 59. sorszám alatt az ügyben ítéletet hozott. Ebből következett az a jogi álláspontja, hogy a jogerős közbenső ítéletet követően a kártérítési kereset összecszerűsége tekintetében tovább folytatódó eljárásban nem látta szükségesnek a felülvizsgálati kérelem elbírálásáig a per tárgyalásának felfüggesztését. Tény, hogy a Pp. 155. § /3/ bekezdésére és 233. § /3/ bekezdésére tekintettel az elsőfokú bíróságnak nem fellebbezhető (BH 2010/154. és BH 1990/303. számú eseti döntések) végzéssel döntenie kellett volna a per tárgyalásának felfüggesztése iránti kérelemről, ennek elmulasztása azonban nem olyan súlyú eljárási szabálysértés, ami a teljes elsőfokú eljárás megismétlését szükségessé tenné, különös tekintettel arra, hogy az elsőfokú bíróság rövid idővel a kérelem előterjesztését követően a jogvitában végleges befejező határozatot hozott.

Nem helytálló a fellebbezés azon hivatkozása sem, hogy a tényállást az elsőfokú bíróság nem kellő mértékben tárta fel. A palackozó-gépsor és a címkéző-gép közötti különbség a felperesi fellebbezési ellenkérelemben foglalt hivatkozások alapján egyértelműen és tényszerűen megállapítható a felmerült bizonyítékok alapján, melyre az elsőfokú ítélet 5. oldal harmadik bekezdésében is kitért. A logika ésszerű szabályai szerint ezen túlmenően a bíróságnak további olyan indokolási vagy bizonyítás lefolytatási kötelezettsége nem lett volna, hogy a fizikális valóságukban egyértelműen megkülönböztethető és elkülöníthető dolgok esetén további indokokkal szolgáljon a körben, hogy az alperesi fellebbezés szóhasználata szerint a dolgok

milyen oknál fogva nem azonosak. Azt is kétségtelen és egyértelmű bizonyítékok támasztották alá, hogy a jelen perben érintett bünyügyi zárlat során lefoglalt vagyontárgyak a felperes tulajdonát képezték a lefoglalás időpontjában.

Ahogyan arra az elsőfokú ítélet is helyesen rámutatott, az alperes alaptalanul hivatkozott arra, hogy a felperes maga kérte a jövedéki termékek **(helység 3 neve)**-i raktárból **(helység 1 neve)**-re történő szállítását. Miután a **(helység 3 neve)**-ban lefoglalt jövedéki termékek tekintetében is terhelte az alperest őrzési kötelezettség, így e kérdésnek egyebekben sincs jelentősége, de a rendelkezésre álló adatok alapján helytállóan mondta ki az elsőfokú bíróság, hogy - a **(helység 3 neve)**-i raktárra vonatkozó bérleti jogviszony megszűnését követően - miután csak a **(helység 1 neve)**-i telephely rendelkezett jövedéki engedéllyel, így a hatályos jogszabályi előírások mellett kizárólag a **(helység 1 neve)**-i telephelyen kerülhetett sor a jövedéki termékek elhelyezésére. Arra helyesen hivatkozott a fellebbezési ellenkérelem, hogy legfeljebb az alperes lett volna jogosult más őrzési helyszínt megjelölni, a lefoglalt termékek tekintetében ugyanis más jövedéki engedéllyel rendelkező helyszínre történő szállítás felől az alperesnek lehetősége lett volna rendelkeznie. A tények viszont azt igazolják, hogy erre nem került sor, és kifejezetten a **(helység 1 neve)**-i telephelyre történő átszállítást engedélyezte a **(helység 1 neve)**-i Vámhivatal. E kérdéseknek egyebekben sem lehetne perdöntő jelentősége jelen fellebbezés elbírálása kapcsán, ugyanis a Ptk. 340. § /1/ bekezdése szerinti felelősség alóli részbeni mentesülés a kártérítési kereset jogalapjára tartozó kérdés, így miután a kártérítési követelés jogalapja tekintetében jogerős és felülvizsgálattal is vizsgált határozat áll rendelkezésre, a kártérítési követelés összegszerűsége tekintetében tovább folytatódó eljárásban a jogalap körébe tartozó kérdésekre visszatérni már nem lehet.

Annyiban azonban megváltoztatásra szorul az elsőfokú bíróság ítélete, hogy a kereseti kérelem jogalapja körében hivatkozott 8/2004. (III. 10.) PM számú rendelet 2004. évben még hatályos 123. §-a a másodfokú bíróság álláspontja szerint jelen ügyben nem irányadó. Ez a szabály kifejezetten csak olyan esetekben ír elő a megtérítési kötelezettségre vonatkozó szabályt, ha a lefoglalást meg kell szüntetni, de a lefoglalt termék az előzetes értékesítés vagy megsemmisítés miatt természetben már nem adható ki. A perbeli esetben nyilvánvaló, hogy egyik feltétel sem következett be, a lefoglalt termékek előzetes értékesítésére vagy megsemmisítésére nem került sor, a természetbeni kiadásnak részben nem lett volna akadálya, ahol pedig a természetbeni kiadás nem volt megvalósítható, ennek oka nem a dolgok megsemmisítése volt, hanem a felperesi kereseti kérelemben is hivatkozott alperesi őrzési kötelezettség megsértéséből eredő áruhiány. Amennyiben a kereseti kérelemből 18.631.581 Ft tőkésített követelés megalapozására kizárólag a másodfokú bíróság álláspontja szerint nem alkalmazható 8/2004. (III. 10.) PM rendelet 123. §-a szolgált volna, e jogszabályi rendelkezés figyelembevételének hiányában a kereseti kérelem 18.631.581 Ft-os tőke követelés tekintetében megalapozatlan.

Megjegyzi a másodfokú bíróság, hogy ha a 8/2004. (III. 10.) PM rendelet 123. §-a jelen ügyben alkalmazható is lett volna, ez a jogszabályhely sem alapozta volna meg a felperes tőkekövetelését. A jogszabályhely kizárólag kamatszámítás tekintetében

Pf.III.20.377/2011/10. szám

nyújt eligazítást, azonban meghatározott tőkeösszeg után felmerült kamatkövetelés tőkésítésére lehetőséget nem teremt. Erre tekintettel 18.631.581 Ft-os tőkekövetelés megalapozására a hivatkozott jogszabályhely semmiképpen sem jelenthetne jogalapot.

Az alperes megalapozatlanul vitatta az elektromos targonca és a palackozó-gépsor, továbbá a **(helység 3 neve)**-i telephelyen zár alá vett jövedéki termékek összecszerűségét. A palackozó-gép és a targonca a bünygyi zárlat elrendelésének időpontjában a felperes tulajdonában állt, értéküket végrehajtó állapította meg a végrehajtási intézkedés foganatosítása során. Az is tényszerűen megállapítható, hogy 2004. évben, amikor a foglalás alól feloldott dolgok visszaadására történt kísérlet, a palackozó-gép és a targonca nem szerepelt az átadásra felajánlott termékek között, azaz ezekre vonatkozóan az alperes visszaszolgáltatási kötelezettségét teljesíteni nem tudta volna. Ilyen körülmények között megalapozottan e dolgok értéke nem vitatható. A **(helység 3 neve)**-i telephelyen lefoglalt jövedéki termékek vonatkozásában helytállóan hivatkozott a felperesi fellebbezési ellenkérelem arra, hogy a raktárkészlet értékének kiszámítására a vámhivatal által a lefoglaláskor rögzített árakon került sor, és ezért nincs külön végrehajtási érték az okiratokon feltüntetve. Ilyen körülmények között súlytalan az az alperesi hivatkozás, hogy a lefoglalással érintett ezen jövedéki termékek összecszerűsége nem tisztázott. A módosított fellebbezési kérelmében a **(helység 1 neve)**-i telephelyen lefoglalt 15.800.000 Ft-os jövedéki termék értéket már nem vitatta, ezzel kapcsolatosan azonban nem kifogásolható az elsőfokú ítélet megállapítása sem, ugyanis ahogyan arra a felperesi fellebbezési ellenkérelem is rámutatott 15.800.000 Ft értékű jövedéki termék lefoglalását és annak összecszerűségét az alperes az elsőfokú eljárás során sem vitatta. Miután a felperes kereseti kérelmében az összesen 20.836.000 Ft értékben lefoglalt vagyontárgyakkal való elszámolás kötelezettségét állította, az alperes pedig megalapozatlanul vitatta ebből az elektromos targonca, a palackozó-gépsor és a **(helység 3 neve)**-i telephelyen zár alá vett termékek értékét, így ezt az összecszerűséget a felperesi kártérítési igény kiindulópontjaként el lehetett fogadni. A felperes kereseti kérelmében ezen összecszerűségből számította le az APEH foglalással érintett 492.480 Ft-os értéket, így a fentebb részletezett indokok miatt a 18.631.581 Ft-os tőkésített kamatkövetelés hiányában az alperesi marasztalás tőkeösszegeként 20.343.520 Ft tekinthető.

Erre figyelemmel a másodfokú bíróság a Pp. 253. § /2/ bekezdése alapján az elsőfokú bíróság ítéletét részben megváltoztatta és az alperesi marasztalás összegét 20.343.520 Ft-ra leszállította. A kereseti kérelem 2004. május 28. napjától érvényesített kamatkövetelést a kártérítési követelés tőkeösszege után, ezért ezen időponttól kezdődően volt lehetséges az alperest késedelmi kamat megfizetésére kötelezni. Erre tekintettel a leszállított összegű kártérítés után az alperes az elsőfokú ítéletben írt mértékű és tartamú kamatot köteles megfizetni.

Az elsőfokú ítélet részbeni megváltoztatásával módosultak a pervesztességi-pernyertességi arányok. A felperes módosított kereseti kérelmének összecszerűségéhez képest megközelítőleg 52 %-ban lett pernyertes és

megközelítőleg 48 %-ban pervesztés. Erre tekintettel a másodfokú bíróság a Pp. 253. § /2/ bekezdése alapján a Pp. 81. § /1/ bekezdése alapján a pervesztesség és pernyertesség aránya közötti számottevő különbség híján megállapította, hogy mindegyik fél viseli a saját költségét.

A le nem rótt eljárási illeték vonatkozásában a másodfokú bíróság észlelte, hogy az elsőfokú bíróság nem valamennyi felmerült illeték viseléséről rendelkezett. A kereseti kérelemmel összefüggésben felmerült 900.000 Ft összegű le nem rótt eljárási illetéken kívül ugyanis az elsőfokú bíróságnak döntenie kellett volna a közbenső ítélettel szembeni alperesi fellebbezés folytán felmerült 24.000 Ft összegű eljárási illeték, továbbá a felülvizsgálati kérelem előterjesztése folytán felmerült 36.000 Ft összegű le nem rótt eljárási illeték viseléséről. Összesen tehát az elsőfokú bíróságnak 960.000 Ft összegű eljárási illetékről kellett volna rendelkeznie. A megváltozott pervesztességi-pernyertességi arányokra, a perben érvényesülő tárgyi illetékfeljegyzési jogra és az alperes illetékmentességére figyelemmel a Pp. 253. § /2/ bekezdése és 253. § /3/ bekezdése, továbbá az 1990. évi XCIII. törvény (Itv.) 5. §-ának /1/ bekezdése és 74. § /3/ bekezdése, valamint a 6/1986. (VI. 26.) IM számú rendelet (Kmr.) 13. § /1/ és /2/ bekezdése, 14. §-a, valamint 15. §-ának /1/ és /3/ bekezdése alapján a másodfokú bíróság leszállította az állam terhén maradó eljárási illeték összegét és kötelezte a felperest a fennmaradó összegű eljárási illeték viselésére.

A másodfokú eljárásban sem volt számottevő különbség a pervesztesség-pernyertesség aránya között, ezért a másodfokú bíróság a másodfokú eljárási költségekről is a Pp. 81. § /1/ bekezdése alapján határozott, míg a le nem rótt fellebbezési eljárási illeték viselésének alapjául az Itv. és a Kmr. fentebb hivatkozott rendelkezései szolgálnak.

Szeged, 2012. március hó 27. napján

Dr. Kissné dr. Koch Ágnes sk.	Dr. Simonné dr. Gombos Katalin sk.	Dr. Rakita Zsuzsanna sk.
a tanács elnöke	előadó bíró	táblabíró

SZEGEDI ÍTÉLŐTÁBLA
Pf.III.20.580/2010/8. szám

A M A G Y A R K Ö Z T Á R S A S Á G N E V É B E N !

A Szegedi Ítéltábla dr. Újvári Zsolt ügyvéd által képviselt **felperes neve (címe)** felperesnek - **jogtanácsos neve (címe)** által képviselt **alperes neve (címe)** alperes ellen kártérítés megfizetése iránt indított perében a Bács-Kiskun Megyei Bíróság 2010. június 23. napján kelt 10.a.P.20.740/2009/44. számú közbenső ítélete ellen az alperes által 45. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán lefolytatott másodfokú eljárásban meghozta a következő

K Ö Z B E N S Ő Í T É L E T E T :

Az elsőfokú bíróság közbenső ítéletét az alábbi pontosítással és újraszövegezéssel **helybenhagyja:**

A bíróság megállapítja, hogy az alperes felel a **(helység 1 neve), (cím 1)** számú ingatlanban az alperes jogelődje által fogatosított, illetve elrendelt 1997. június 16-17-i kényszerintézkedéssel összefüggésben felmerült felperes jogelődjének tulajdonát képező **(helység 1 neve), (cím 1)** számú ingatlanban tárolt, illetve utóbb hatósági közreműködéssel ideszállított árukészletben, ingóságokban okozott károkért.

A felperes fellebbezési eljárási költségét 12.500 (Tizenkettőezer-ötszáz) Ft-ban, míg az alperesét 10.000 (Tízezer) Ft-ban állapítja meg.

A közbenső ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

I N D O K O L Á S :

A cégjegyzékbe 1995. október hó 3. napján bejegyzett felperesi kft. - korábbi elnevezéssel **(G. Kft.)** - 2006. évig elsősorban szesz- és szeszestital gyártással és kereskedelemmel foglalkozott. A felperes jövedéki engedéllyel rendelkező **(helység 1 neve), (cím 1)** számú székhelyén - amely egyben a cégjegyzékbe bejegyzett egyetlen telephelye is - a **(helység 1 neve)**-i Vámhivatal munkatársai a Vám- és Pénzügyőrség Bács-Kiskun Megyei Nyomozó Hivatal munkatársaival közösen 1997. június 16-tól 17. napjáig eljárási

- 2 -

cselekményeket végeztek, melynek során a székhelyen készletellenőrzés történt, figyelemmel arra, hogy a kft. ügyvezetői ellen adócsalás büntettének elkövetése miatt indult büntetőeljárás keretében, illetve azzal összefüggésben 1997. június 16. napján a felperesi társasághoz köthető, jövedéki engedéllyel nem rendelkező **(helység 1 neve), (cím 2)** szám alatti ingatlanban nagy mennyiségű szeszestital zárjegyet foglaltak le. Az eljárási cselekmény alkalmával a felperesi kft. adminisztratív feladatait ellátó közreműködője, **(személy neve)** volt jelen, ő nyomtatta ki a **(cím 1)** számú székhelyen tárolt készletre vonatkozó adatokat. Az eljárási cselekmény alkalmával az alperes részéről eljáró személyek az ellenőrzést követően a **(helység 1 neve), (cím 1)** számú ingatlant lepecsételték, lezárták, a kulcsokat magukkal vitték, és megtiltották a továbbiakban az ingatlanba történő belépést. A **(helység 1 neve), (cím 1)** számú ingatlanon fogatosított

1997. június 16-17-i cselekményekről a felperes semmiféle írásos dokumentumot, jegyzőkönyvet nem kapott.

1997-ben a felperesi kft. gazdálkodási tevékenysége gyakorlásához használta a **(helység 2 neve, cím 3)** valamint a **(helység 3 neve, cím 4)** szám alatti ingatlant is. A hatósági ellenőrzés kiterjedt ezen ingatlanokra is.

A felperesi kft. ügyvezetőit, **(ügyvezető 1 neve)**-t, valamint **(ügyvezető 2 neve)**-t 1997. június 21. napján őrizetbe vették, majd 1997. június 24. napjától 1997. szeptember 20. napjáig előzetes letartóztatásban voltak.

A felperes ügyvezetői az alpereshez és más hatóságokhoz írott panaszbeadványaikban több ízben kifogásolták **(helység 1 neve)**, **(cím 1)** számú ingatlanon az őrzés körülményeit, kérték az alperestől intézkedés megtételét.

A **(helység 1 neve)**, **(cím 1)** szám alatti ingatlanba ismeretlen tettesek több alkalommal betörték, és onnan különféle ingóságokat tulajdonítottak el. A **(helység 1 neve)**-i Rendőrkapitányság 135/98. bü. számú nyomozást megszüntető határozata szerint a **(helység 1 neve)**, **(cím 1)** szám alatti telephelyen 1997. augusztus 22-i éjszakán betörés történt - ablakbetöréses módszerrel -, és körülbelül 5.000 Ft értékben tulajdonítottak el palackozott szeszesitalt.

A Vám- és Pénzügyőrség Bács-Kiskun Megyei Nyomozó Hivatala 1997. szeptember 9. napján határozatot hozott a felperesi kft. telephelyein lévő, tulajdonát képező szeszesital készlet zár alá vételéről. A határozatot bírósági végrehajtók hajtották végre. **(végrehajtó neve)** bírósági végrehajtó 1997. szeptember 16. napján a **(helység 1 neve)**, **(cím 1)** szám alatti ingatlanban lévő teljes készletet, így a palackozott szeszesital-finomszeszt 15.000.000 Ft becsértékben, 1 db elektromos targoncát 200.000 Ft becsértékben, komplett palackozó gépsort 3.000.000 Ft becsértékben zár alá vette, cselekményéről Vh. 538/97 szám alatt foglalási jegyzőkönyvet vett fel. A cselekménynél az adós részéről képviselő, megbízott, hozzátartozó nem volt jelen. A végrehajtó a végrehajtási cselekmény helyszínének kulcsait a **(helység 1 neve)**-i Vámhivatal illetékeseitől szerezte be, az eljárási cselekmény foganatosítását követően az ingatlant ismételtelen lezárta, a kulcsokat a vámhivatalnak visszaadta.

Pf.III.20.580/2010/8. szám

A **(helység 2 neve, cím 3)**. szám alatti ingatlanban 800.000 Ft értékű szeszesital zár alá vételére 1997. szeptember 18. napján került sor. Az alperes intézkedésére 1998. január 13. napján a raktárkészlet áttárolásra került a felperes székhelyére. A **(helység 1 neve)**-i Vámhivatal által 1998. január 13. napján felvett jegyzőkönyv szerint „az üzemet (székhelyet) hatósági tanú jelenlétében az eljáró pénzügyőrök nyitották ki, majd ugyanígy zárták vissza”.

A **(helység 1 neve)**-i Vámhivatal által tartott ellenőrzés 1998. január 30. napján megállapította, hogy az 1997. június 17-én megállapított készlethez képest 670 liter hiány mutatkozik.

1998. április 17. napján - a **(helység 3 neve)**-i Vámhivatal megkeresésére - a **(helység 1 neve)**, **(cím 1)** szám alatti telephelyre betárolták a felperesi kft. **(helység 3 neve)**-i nagykereskedésének italkészletét. Az ekkor felvett jegyzőkönyv szerint a telephely a vámhivatal megőrzésében volt.

1998. december 4. napján a felperesi kft. telephelyéről a **(helység 1 neve)**-i Vámhivatal raktárába beszállítottak 3 db pálinkatároló tartályt a biztonságos őrzés megoldása érdekében. A **(helység 1 neve)**, **(cím 1)** szám alatti telephelyen lévő árukészletet 1999. február 1. és február 2. napján - az alperes intézkedésére - átszállították a **(F. Kft.) (helység 4 neve, cím 5)** szám alatti telephelyére, ahol az őrzést a **(F. Kft.)** látta el.

A **(helység 1 neve)**-i Városi Bíróság a 4.B.104/2003/7. számú ítéletében a **(helység 1 neve)**, **(cím 1)** szám alatti ingatlanon 15.000.000 Ft összértékben zár alá vett palackozott, valamint lédig italok, finomszesz és borpárlatok zár alá vételét megszüntette. Ugyancsak megszüntette 1 db Balcancar elektromos akkumulátoros emelőtargonca és 1 db töltőpalackozó modell zár alá vételét is. A **(helység 1 neve)**-i Városi Bíróság a 2004. április 13. napján kelt 4.B.104/2003/17. számú végzésével a **(G. Kft.)** tulajdonát képező **(helység 2 neve, cím 3) (helység 3 neve, cím 4)** és **(helység 5 neve, cím 6)** szám alatti telephelyeken, illetve raktárakban talált különböző fajtájú és kiszerelésű szeszesitalokra elrendelt bünyügyi zárlatot megszüntette. A Bács-Kiskun Megyei Bíróság Végrehajtó Irodája rendelkezett a lefoglalt ingóságok zár alá vétele alól feloldásáról, illetve a foglalás feloldásáról, azonban e termékek nem voltak kiadhatók a felperes részére, mert a kft. ez idő szerint nem rendelkezett a jövedéki termékek birtoklására érvényes adóraktári engedéllyel.

2004. augusztus 30. napján a felperesi kft. ügyvezetője nem vette át a foglalás alól feloldott szeszesitalokat, a mennyiségi és minőségi eltérések miatt. E termékek végül 2004. december 2. napján az APEH Bács-Kiskun Megyei Igazgatósága által kerültek lefoglalásra a felperesi kft. elleni végrehajtási ügyben 492.480 Ft értékben. Az árverési értékesítésből 189.120 Ft folyt be.

A felperes módosított keresetében 34.564.069 Ft és járulékai kártérítés megfizetésére kérte kötelezni az alperest. Arra hivatkozott, hogy az alperes a

- 4 -

(helység 1 neve), **(cím 1)** számú székhelyre, illetve telephelyre a tulajdonos bejutását már 1997. június 17-én megszüntette, ezen időpontban a lefoglalás szabályait alkalmazta akként, hogy a telephelyen tárolt ingóságok vonatkozásában a felperes, mint tulajdonos rendelkezési jogát teljes mértékben megszüntette. Az alperes megőrzési kötelezettségének nem megfelelően tett eleget annak ellenére, hogy **(ügyvezető 1 neve)** ügyvezető a foglalást követően többször fordult a Vámhivatal parancsnokához, megfelelő intézkedést kérve.

Az alperes a kereset elutasítását kérte. Állította, hogy a felperes **(helység 1 neve), (cím 1)** számú telephelyén 1997. június 16-17. napján nem történt foglalás. Azt elismerte, hogy június 17. napján az alperes kinyitotta a telephelyet, ahol **(személy neve)** jelenlétében készletellenőrzést végeztek. Ezt követően a számítógépet és a kulcsokat elvitték és hatóságilag lepecsételték az épületet. Az 1997. szeptember 16. napján készült foglalási jegyzőkönyv nem alapozza meg az alperes őrzési kötelezettségét, figyelemmel arra, hogy nyomozóhatóság 1997. szeptember 9. napján rendelte el a zár alá vételt, és a foglalási jegyzőkönyvben foglaltak szerint az eljáró végrehajtó felhívta az adós figyelmét, hogy a lefoglalt vagyontárgyakat köteles gondosan megőrizni. Így az alperest, mint végrehajtást kérőt őrzési kötelezettség nem terhelte a zár alá vett dolgok tekintetében.

Az elsőfokú bíróság közbenső ítéletében megállapította, hogy a felperes **(helység 1 neve), (cím 1)** szám alatti telephelyén 1997. szeptember 16. napján a Bács-Kiskun Megyei Bírósági végrehajtó által Vh.538/1997. számon lefoglalt termékekből eredő felperesi kártérítési követelés tekintetében az alperes kártérítési felelőssége fennáll. Az alperesi perbeli állítással szemben kétséget kizáróan megállapította, hogy az 1997. június 17-i ellenőrzés alkalmával a felperest elzárták a rendelkezési joga elől, sőt kifejezetten felhívták a figyelmét arra, hogy az ingatlanba nem léphet be, különben bűncselekményt követ el. Az 1997. június 17-i, mintegy 24 órán keresztül tartó készletellenőrzés alkalmával jegyzőkönyv vagy egyéb okirat a helyszínelés során nem készült, illetve ilyet felmutatni az alperes nem tudott. A később keletkezett okirati bizonyítékok alapján azonban kétség kívül megállapítható, hogy a **(helység 1 neve)**-i Vámhivatal, valamint a Vám- és Pénzügyőrség Bács-Kiskun Megyei Nyomozóhivatala részéről együttesen eljáró személyek végezték a helyszíni vizsgálatot és a vizsgálat eredményeként az ingatlant lepecsételték, a tulajdonos számára megtiltották az oda való behatolást. Így akár a 13/1995. (VII. 12.) PM számú rendelet alkalmazásával, akár a büntetőeljárásról szóló 1973. évi I. törvény alapján történt ezen időpontban foglalás, az alperesnek gondoskodnia kellett volna a lefoglalt dolgok őrizetéről. Nem fogadta el az alperes azon hivatkozását, hogy a zár alá vétel esetén az adós rendelkezési joga nem sérül, ugyanis többlet tényállásként megállapította, hogy jelen ügyben már a zár alá vétel elrendelését megelőzően foglalás történt. Kétséget kizáró módon megállapítható volt ugyanis, hogy a **(helység 1 neve), (cím 1)** szám alatti ingatlan kulcsaival az alperes rendelkezett 1997. június 17. napjától kezdődően folyamatosan. A perben felmerült tanúvallomások, okirati bizonyítékok együttes mérlegelése alapján arra a következtetésre jutott, hogy habár az 1997. június 17-i intézkedés kapcsán alakszerű határozat meghozatalára, illetve annak felperes részére történő kézbesítésére nem került sor, ugyanakkor ténylegesen foglalás történt, amely alapján az alperes őrzési kötelezettsége fennállt.

Pf.III.20.580/2010/8. szám

Az elsőfokú közbenső ítélettel szemben az alperes terjesztett elő fellebbezést, melyben kérte a közbenső ítélet megváltoztatását és a felperesi kereset elutasítását. Arra hivatkozott, hogy az elsőfokú bíróság a tényállást iratellenesen állapította meg, az alkalmazandó jogszabályokat tévesen értelmezte, így helytelen jogi következtetést vont le a megállapított tényekből. Rámutatott a foglalás és bűnügyi zárlat közötti különbségekre, arra, hogy lefoglalást a vámhatóság maga is elvégezhet, azonban bűnügyi zárlat foganatosítására kizárólag a bírósági végrehajtó jogosult a Vht. alapján.

Kifogásolta, hogy az elsőfokú közbenső ítéletből az sem derül ki, hogy a bíróság álláspontja szerint jövedéki vagy büntető típusú lefoglalás történt a felperes **(helység 1 neve)**, **(cím 1)** számú telephelyén. Kiemelte, hogy ugyanazon termék egyidejűleg jövedéki lefoglalás, illetve büntetőeljárás keretében elrendelt lefoglalás és bűnügyi zárlat hatálya alatt nem állhat. Hivatkozott arra, hogy iratanyag, jegyzőkönyv, határozat nem áll rendelkezésre arról, hogy 1997. június 17-én az alperes a felperes telephelyét lezárta. A bíróság az alperes iktatókönyvét megtekintette, és megállapította, hogy nincs bejegyzés ezen napra, ennek ellenére álláspontja az volt, hogy az alperes okiratok nélkül zárta a telephelyet. Az elsőfokú bíróság a Pp. 195. §-a szerint közokiratnak minősülő iktatókönyvet jogszabályellenesen nem fogadta el annak bizonyítására, hogy nem történt lefoglalás az ügyben. A peres ügyben rendelkezésre álló adatokból egyértelműen megállapítható, hogy kizárólag bűnügyi zárlat elrendelésére került sor, melyet a bírósági végrehajtó foganatosított 1997. szeptember 16. napján. Amennyiben a bírósági végrehajtó nem megfelelően járt el, ezért felelősség az alperest nem terhelheti. Iratellenes az a megállapítás is, hogy az alperes elzárta a telephely őrzésének lehetőségétől a felperest. Az alperes az egész eljárás során már hivatkozott arra, hogy a per tárgyát képező termék a telephelyen lévő épületben volt elzárva, és nem az egész telephely került zárolásra. Kiemelte, hogy a felperes maga kérte a **(helység 3 neve)**-i telephelyéről termékei átszállítását, holott tudta, hogy a perbeli telephely kerítése nem megfelelő, és álláspontja szerint a telephely őrzése nem megoldott, így az ebből fakadó kárának megtérítését nem kérheti. A felperes azzal is közrehatott a károsodásban, hogy a bírósági végrehajtó mulasztásával szemben kifogással nem élt, és a kár elhárítása érdekében a bíróságnál nem kérte az álláspontja szerint mulasztó alperes felszólítását az ingóságok őrzésére.

A felperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú bíróság közbenső ítéletének helybenhagyását kérte, figyelemmel arra, hogy az elsőfokú bíróság a tényállást helyesen állapította meg, az abból levont jogi következtetései is helytállóak. A felmerült bizonyítékok mérlegelésével az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg, hogy 1997. június 17. napján az alperes jövedéki ellenőrzés alkalmával foglalatot hajtott végre a felperes telephelyén, mely foglalat a jelen per alapját képezi. Az alperes a perben nem vett tudomást az 1997. június 17. napján történt jövedéki foglalatáról, és figyelmen kívül hagyta az ezt követő időszakot egészen 1997. szeptember 16. napjáig. Az alperesi iktatókönyvre történő hivatkozást alaptalannak ítélte, és ugyanezen álláspontot fejtette ki a Vht. szabályaira vonatkozó alperesi érveléssel összefüggésben is. Ha az alperes a peres eljárás során a felperes által előterjesztett okirati bizonyítékokat és levelezéseket, valamint az általa és más

- 6 -

hatóságok által írt válaszleveleket megvizsgálja, akkor alappal nem juthat arra a következtetésre, hogy a felperes közrehatása a károsodás bekövetkezésében egyértelműen megállapítható.

A fellebbezés **alaptalan**.

Tény, hogy az alperes által 1997. június 16-17. napján folytatott cselekményekről okirati bizonyíték, jegyzőkönyv nem áll rendelkezésre, azonban pusztán az az alperesi hivatkozás, hogy az iktatókönyvében ezen időpontra nem áll rendelkezésre adat, nem alapozza meg, hogy eljárási cselekmény nem történt. Azt az elsőfokú bíróság a felmerült

bizonyítékok helyes, logikus és okszerű mérlegelésével állapította meg, hogy a **(helység 1 neve), (cím 1)** szám alatti felperesi székhelyen - amely egyben a társaság telephelyeként is be volt jegyezve a cégjegyzékbe - az alperes munkatársai olyan cselekményeket végeztek, amelyeket jogi értelemben nem lehet másként minősíteni, mint hogy a készletellenőrzés mellett foglalás is történt. Azzal, hogy az alperes az ingatlan kulcsait magához vette, ezzel oda a felperes bejutását, ingóságokhoz való hozzáférését lehetetlenítette, ténylegesen az eljárási cselekménnyel érintett ingóságokat birtokba vette, hatalmába kerítette. Az a körülmény, hogy ezen időpontban vagy egyáltalán nem készült jegyzőkönyv, vagy ha készült, azt az alperes az eljárás során nem kívánta becsatolni, nem teszi meg nem történté a ténylegesen foganatosított kényszerintézkedést. Nemleges bizonyítást a magyar jog nem ismer, így az iktatókönyv felmutatása, annak igazolására egyebekben sem alkalmas, hogy foglalás hatályú kényszerintézkedés nem történt.

Az az alperesi hivatkozás is megalapozatlan, hogy az elsőfokú bíróság tényállása azért hiányos, mert nem állapította meg, hogy a 1997. június 17-i kényszerintézkedés jövedéki vagy büntetőeljárás keretében történt meg. Éppen az alperes perbeli magatartása tette lehetetlenné e körben pontosabb tényállás megállapítását, a rendelkezésre álló adatokból ugyanis az egyértelműen nem állapítható meg, hogy milyen eljárás keretében történt a kényszerintézkedés foganatosítása. Ennek a körülménynek azonban perdöntő jelentősége nincsen, ugyanis - ahogyan azt az elsőfokú bíróság helyesen megállapította - akár jövedéki eljárás keretében az 1993. évi LVIII. tv. (Jst), illetve a végrehajtására kiadott 13/1995. (VII. 12.) PM rendelet alapján, akár büntetőeljárás keretében az akkor hatályos 1973. évi I. törvény 101. §-a alapján került sor kényszerintézkedésre, a hatálya foglalás volt, ami az alperes őrzési kötelezettségét vonja maga után.

Kényszerintézkedés foganatosítására anyagi jogi értelemben - az arra okot adó körülmények fennállása esetén - természetesen sor kerülhetett (akár jövedéki, akár büntetőeljárás keretében), az eljárásjogi értelemben azonban akkor megfelelő, ha a ténylegesen foganatosított intézkedésről - a jogorvoslati jogosultságról való tájékoztatást is tartalmazó - jegyzőkönyv készül. Az alapjogi szempontból is súlyos garanciális jogsérelem, hogy a kényszerintézkedésről okirat a felperes részére átadásra nem került, ezzel ugyanis mindenféle jogorvoslati jogosultságból a felperes kizáródott. Nyomozóhatóságok bűncselekmények eredményes felderítése érdekében számtalan jogi eszközzel rendelkeznek különböző kényszercselekmények elvégzésére, s ha az üldözendő bűncselekmény jellege megkívánja, ilyen

- 7 -

Pf.III.20.580/2010/8. szám

intézkedések eredményesen szolgálhatják az állami büntető hatalom megfelelő érvényesülését nyomozati eljárások sikere érdekében (ilyen cselekmények folytatására akár „fedett nyomozás” keretében is sor kerülhet). E jogosultságok azonban önkényes eljárásra bűncselekmények elkövetésével gyanúsított személyek vonatkozásában sem vezethetnek. Jogállamiság keretei között a kényszerintézkedéseket törvényesen, az irányadó anyagi - és eljárásjogi szabályok betartása mellett lehet csak foganatosítani. Ez a konkrét esetben nem állapítható meg, a ténylegesen foganatosított intézkedés nem volt jogszerű.

Arra helyesen hivatkozott az alperes fellebbezésében, hogy elvi tételként kimondható, hogy a foglalás és a zár alá vétel egyidejűleg nem történhet meg, a két intézkedés egymást kizárja. Ha azonban megállapítható, hogy 1997. június 17-én foglalás hatályú kényszerintézkedés történt, úgy az 1997. szeptember 9-i zár alá vételről rendelkező határozat meghozatalára eljárásjogi értelemben nem kerülhetett volna sor, vagy nem ilyen tartalommal kellett volna azt meghozni. Annak ténye ugyanis, hogy az alperes a zár alá vételt megelőzően az érintett ingóságok birtokába került, semmilyen formában nem jelent meg a határozatban. Ahhoz, hogy a zár alá vétel általános szabályai szerinti eljárást lehessen lefolytatni, a korábbi - akár jogszerű, akár jogszerűtlen - intézkedés hatályát előbb meg kellett volna szüntetni. Erre nem került sor, így eljárásjogi értelemben a zár alá vételről rendelkező határozat akkor sem lehet jogszerű, ha ezen cselekmény elrendelésének alapja anyagi jogi értelemben egyébként megállapítható.

Ahogy arra a felperesi fellebbezési ellenkérelem is utalt, a konkrét esetben nem hagyható figyelmen kívül az elsőfokú bíróság által is megállapított többlet tényállás az 1997. szeptember 9-én elrendelt, majd bírósági végrehajtó által 1997. szeptember 16. napján foganatosított zár alá vételt megelőzően történtek körében. Ha pedig ezzel a korábbi cselekménnyel az alperes birtokába kerültek ingóságok, úgy az őrzési kötelezettség az alperesre szállt, és ezen a jogi helyzeten nem változtatott a zár alá vételről rendelkező határozat végrehajtása sem, mert a fentiek szerint annak általános szabályai érvényesüléséhez a korábbi kényszerintézkedés hatályát valamilyen módon meg kellett volna szüntetni. Megállapítható továbbá, hogy a **(helység 1 neve), (cím 1)** szám alatti ingatlanba az alperes intézkedései nyomán kerültek beszállításra (betárolásra) - jegyzőkönyvek felvétele mellett - a felperes által gazdasági tevékenysége folytatásához korábban használt (alperes által telephelynek nevezett) ingatlanokból különböző ingóságok, és utóbb ugyancsak az alperes intézkedése nyomán kerültek elszállításra - jegyzőkönyv felvétele mellett - ingóságok a **(helység 1 neve), (cím 1)** szám alatti ingatlanból a **(F. Kft.)**-hez.

A perbeli intézkedésekkel érintett ingóságok alperes hatalmába kerülésére és 1997. június 17. napjától, illetve a betárolások időpontjától kezdődően őrzési kötelezettsége fennállására tekintettel az alperesi fellebbezés valamennyi olyan hivatkozása irrelevánssá vált, ami az ezt követően bekövetkezett cselekmények, magatartások értékelésével függene össze (felperes magatartása, illetve a bírósági végrehajtó

- 8 -

tevékenysége). Az alperes őrzési kötelezettségének keletkezése és fennállása tekintetében az elsőfokú bíróság helyesen foglalt állást, ennek megállapíthatósága esetén pedig a felperes kármegelőzési, kárenyhítési kötelezettsége, vagy bármely olyan felperesnek felróható cselekmény nem vethető fel, amely az alperes magatartásával összefüggésben felmerült kár egy részének megtérítési kötelezettsége alól az alperest mentesíthetné.

A fentiekre tekintettel a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság közbenső ítéletét érdemben a Pp. 253. § /2/ bekezdése alapján - a rendelkező rész szövegbeni pontosításával - helybenhagyta. A peres felek másodfokú eljárási költségeit a 32/2003. (VIII. 22.) IM számú rendelet szabályainak alkalmazásával csupán megállapította, arról az

elsőfokú bíróságnak a kereseti kérelem összecszerűségére tovább folytatódó eljárás eredményeként hozott végső határozatában kell döntést hoznia.

Szeged, 2011. január 11. napján

Dr. Kissné dr. Koch Ágnes sk.	Dr. Simonné dr. Gombos Katalin sk.	Dr. Rakita Zsuzsanna sk.
a tanács elnöke	előadó bíró	táblabíró